

A-4341-42-43-44-45-46

B. Ed. (Gen. & Basic Education) (Sem. I) Examination
March/April – 2015

Course-106 : Content & Method of Teaching

A-4341 : Gujarati

A-4342 : English

A-4343 : Economics

A-4344 : Science & Technology (New Course)

A-4345 : Sociology

A-4346 : Agronomy (New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

A-4341 : Gujarati

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
B. Ed. (Gen. & Basic Education) (Sem. I)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
Gujarati	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text"/> 4 <input type="text"/> 3 <input type="text"/> 4 <input type="text"/> 1	Section No. (1, 2,.....): <input type="text"/> Nil
Student's Signature	

૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ લખો : ૫

(૧) શૈક્ષણિક હેતુ અંગે N.C.E.R.T.એ જણાવેલ વ્યાખ્યા આપો.

(૨) પાઠ્ય-પુસ્તક મૂલ્યાંકનના મુખ્ય બે માપદંડો કયા-કયા છે ?

(૩) માતૃભાષા શિક્ષણને અસરકારક બનાવવા મુખ્ય બે પ્રયુક્તિઓ કઈ-કઈ છે ?

(૪) ભાષાના મુખ્ય ત્રણ સ્વરૂપો જણાવો.

(૫) ભાષાનો નાનામાં નાનો ઘટક છે.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના બે વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ ચાર) ૮

(૧) માતૃભાષા શીખવા માટે કયા મહત્વના કારણો જવાબદાર છે ?

- (૨) ગુજરાતી ભાષાના મુખ્ય ચાર કૌશલ્યો કયા-કયા છે ?
- (૩) પ્રશ્નોત્તરી પદ્ધતિની કોઈ પણ બે મર્યાદાઓ લખો.
- (૪) સ્વરની વ્યાખ્યા આપી તેના પ્રકારો જણાવો.
- (૫) વાક્યના પ્રકારો જણાવો.
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો : (કોઈ પણ ત્રણ) ૧૨
- (૧) માતૃભાષા શિક્ષણની ઉપેક્ષાના કારણો અને ઉપાયો જણાવો.
- (૨) વાચન અને લેખન કૌશલ્યનું મહત્વ અને ઊણાપો જણાવો.
- (૩) વિચાર-વિસ્તાર કરો :
- સૌંદર્ય વેડફી દેતા ના ના સુંદરતા મળે,
સૌંદર્ય પામતા પહેલાં સૌંદર્ય બનવું પડે.
- (૪) નામયોગીઓ એટલે શું ? પ્રકાર જણાવી ઉદાહરણ આપો.
- ૨ ટૂંક નોંધ તૈયાર કરો : (ગમે તે બે) ૧૦
- (૧) માતૃભાષા શિક્ષણના સામાન્ય અને વિશિષ્ટ હેતુઓ
- (૨) “આધુનિક સમાજની નારી” વિષય ઉપર નિબંધ લખો
- (૩) સોનેટ કાવ્યના પ્રકાર, ઉદ્ભવ અને લાક્ષણિકતા વિશે ચર્ચા કરો.
- ૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક વિશે ૩૫૦ થી ૪૫૦ શબ્દોમાં ૧૫
- ઉત્તર લખો :
- (૧) પાઠ્ય-પુસ્તકનું મહત્વ સમજાવી તેનાં આંતરિક અને બાહ્ય-ઘટકોની ચર્ચા કરો.
- (૨) માતૃભાષા શિક્ષણમાં ગદ્ય શિક્ષણનું મહત્વ, ઊણાપો અને ઉપાયોના સંદર્ભમાં સવિસ્તર ચર્ચા કરો.

A-4342 : English

Instruction :

नीचे दृशायेव निशानीवाणी विगतो उत्तरवडी पर अवश्य लपवी.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
B. Ed. (Gen. & Basic Education) (Sem. I)

Name of the Subject :
English

Subject Code No. : **4 3 4 2** Section No. (1, 2,.....): **Nil**

Seat No. :

Student's Signature

- 1 (a) Answer the following in one sentence only : 5
- (1) What is Passive Vocabulary ?
  - (2) What is a Text Book ?
  - (3) What is a Flash Card ?
  - (4) What is the function of a sentence written in Passive Voice ?
  - (5) What is a function of a statement mentioned in Superlative Degree ?
- (b) Answer any four in 30 - 40 words of the following : 8
- (1) Mention four types of testing exercise to test the students objectively.
  - (2) What is a Thesaurus ?
  - (3) How does E-Material helps learners to learn English ?
  - (4) Which elements will you keep in mind while you are writing a creative story ?
  - (5) Differentiate between any two Simple Tenses.
- (c) Answer any three in 120 - 140 words of the following : 12
- (1) What is the importance of Second Language Learning ?
  - (2) Mention two websites addresses and two names of Magazines/journals helping learners to keep update with the new development in English language teaching.

- (3) Fill in the blanks with proper form of the word given in the bracket :

In our country there were many great _____ (India) rulers who _____ (practice) _____ (tolerate) and _____ (violence) towards their subject.

- (4) Report the following conversation :

Mr. Den : What do you think of our College, Mr. Bilimoria ?

Mr. Bilimoria : I think it's wonderful, Mr. Den.

Mr. Den: Can we say that the structure of this building is a state-of the-art ?

Mr. Bilimoria : Still I have to visit a number of colleges and then I may speak a few words regarding.

2 Answer any two in about 150-180 words : **10**

- (1) Discuss different techniques of teaching vocabulary.
- (2) Giving one example mention the steps to change an active sentence to a passive one.
- (3) Write a story : *Ye Din Bhi Bit Jayenge*.

3 Answer any **one** in about 350-400 words : **15**

- (1) Prepare a complete lesson plan to teach any unit you like for a class of your choice.
- (2) Discuss the method/approach suits to you in details with relevant examples.

A-4343 : Economics

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
B. Ed. (Gen. & Basic Education) (Sem. I)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
Economics	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="3"/>	Section No. (1, 2,.....): <input type="text" value="Nil"/>
Student's Signature	

- ૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : ૫
- (૧) આદર્શ પ્રશ્નપત્રનાં પરિમાણો જણાવો.
- (૨) કલા એટલે શું ?
- (૩) સેતુ પાઠ આયોજનની વ્યાખ્યા આપો.
- (૪) PPPનું પૂરું નામ જણાવો.
- (૫) માનવ વિકાસ આંક કોણે અને ક્યારે રજૂ કર્યો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ૩૦ થી ૪૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો : ૮
- (૧) અર્થશાસ્ત્રની ધનસંબંધી વ્યાખ્યાની ટીકાઓ જણાવો.
- (૨) એકમ પાઠ આયોજનનાં ઉપયોગો વર્ણવો.
- (૩) સામાજિક આંતરમાળખાનાં ઘટકો જણાવો.
- (૪) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (૫) પદ સમજાવો : આકર્ષક પરિબળો.
- (ક) નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના ૧૨૫ થી ૧૫૦ શબ્દોમાં ૧૨
- જવાબ આપો :
- (૧) અર્થશાસ્ત્ર અધ્યાપનનાં મૂલ્યો જણાવો.
- (૨) અર્થશાસ્ત્ર પાઠ્યપુસ્તકનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) શહેરીકરણની નકારાત્મક અસરો ચર્ચો.
- (૪) આર્થિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત વર્ણવો.

- ૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે ૧૫૦ થી ૨૦૦ શબ્દોમાં ટૂંક નોંધ લખો : ૧૦
- (૧) વેપારી બેન્કોનાં કાર્યો
 (૨) અનુબંધનું મહત્ત્વ
 (૩) આદર્શ પ્રશ્નપત્રનાં લક્ષણો.
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ૩૫૦ થી ૪૦૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો : ૧૫
- (૧) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિનાં સંદર્ભમાં નીચેનાં મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો :
- સંકલ્પના
  - મર્યાદાઓ
  - વર્ગખંડમાં વિનિયોગ.
- (૨) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ અર્થશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ અને તેનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction of page no. 5.

- 1 (a) Answer in one sentence of the following questions : 5
- (1) Give the dimension of Ideal question paper.
 (2) What is art ?
 (3) Give the definition of Bridge Lesson plan.
 (4) Give the full form of PPP.
 (5) Who has presented the Human development index and when ?
- (b) Answer any four of the following questions in 30 to 8
 40 words :
- (1) Give the comment on wealth definition.
 (2) Give the uses of unit lesson plan.
 (3) Give the factors of social infrastructure.
 (4) State the Importance of Project method.
 (5) Explain the following terms : Pull factors.

- (c) Answer any three of the following in 125 to 150 words : 12
- (1) Give the Teaching of Economics values.
  - (2) State the Importance of Economics Text-Book.
  - (3) Discuss the negative effects of urbanization.
  - (4) State the difference between Economic Growth and Economic Development.
- 2 Write short notes any two of the following in 150 to 200 words : 10
- (1) Function of commercial bank
  - (2) Importance of correlation
  - (3) Characteristics of ideal question paper.
- 3 Answer any one of the following question in 350 to 400 words : 15
- (1) Discuss the following points in context with Assignment method :
    - Concepts
    - Limitations
    - Application in classroom.
  - (2) Explain the Importance of economics of Higher secondary level and Explain the scope of Economics.

A-4344 : Science & Technology (New Course)

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
B. Ed. (Gen. & Basic Education) (Sem. I)	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center;">Student's Signature</div>
Name of the Subject :	
Science & Technology (New Course)	
Subject Code No. : <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="4"/> Section No. (1, 2,.....): <input type="text" value="Nil"/>	

- ૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક શબ્દ એક વાક્યમાં જવાબ આપો : ૫
- (૧) ટેકનોલોજિ એટલે શું ?
- (૨) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિનો મૂળ વિચાર કોણે આપ્યો હતો ?
- (૩) ભાવાત્મક ક્ષેત્રના હેતુઓ જણાવો.
- (૪) પાણીની અસ્થાયી કઠિનતા એટલે શું ?
- (૫) ક્ષ-કિરણોના શોધક કોણ હતા ?
- (બ) નીચેના પૈકી ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના ૩૦થી ૪૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : ૮
- (૧) ઉચ્ચાલનનો સિદ્ધાંત જણાવો.
- (૨) બીજને ઊગવા માટે તેમજ સારી રીતે વિકસવા માટે શું જરૂરી છે ?
- (૩) નિદાન કસોટી એટલે શું ?
- (૪) આદર્શ પ્રશ્નપત્ર સંરચના માટેનાં સોપાનોની યાદી કરો.
- (૫) વિજ્ઞાન શિક્ષણમાં અભિપ્રેરણાની જરૂરિયાત જણાવો.
- (ક) નીચેના પૈકી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના ૧૨૫થી ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : ૧૨
- (૧) વિજ્ઞાનની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
- (૨) નિદર્શન પદ્ધતિની સફળતાનો આધાર કઈ-કઈ બાબતો પર રહેલો હોય છે ?
- (૩) હાઈડ્રોપોનિક્સ ખેતી પદ્ધતિ વિશે નોંધ લખો.
- (૪) કાય વિશે નોંધ લખો.

- ૨ નીચેના પૈકી કોઈ પણ બે વિશે ૧૫૦થી ૨૦૦ શબ્દોમાં ટૂંક નોંધ લખો : ૧૦
- (૧) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજિનું કાર્યક્ષેત્ર
 (૨) મિશ્રણના પ્રકારો
 (૩) વનસ્પતિમાં શ્વસન.
- ૩ નીચેના પૈકી ગમે તે એક પ્રશ્નનો ૩૫૦થી ૪૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : ૧૫
- (૧) (અ) અનુબંધ એટલે શું ? “વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજિની આંતરશાખાઓ એકબીજા સાથે સઘન રીતે જોડાયેલી છે” વિધાનની ચર્ચા ઉદાહરણસહ કરો.
 (બ) “પ્રાયોગિક પદ્ધતિ વિજ્ઞાન શિક્ષણની શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિ છે.” - શા માટે ?
- (૨) આગમન અભિગમનાં લક્ષણો તથા ગુણ દર્શાવો. આગમન અને નિગમન અભિગમની પરસ્પર પૂરકતા ઉદાહરણ સાથે દર્શાવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction of page no. 8.

- 1 (a) Answer the following questions in one word/sentence : 5
- (1) What is 'Technology' ?
 (2) Who gave the basic idea of project method ?
 (3) Mention the objectives of affective domain.
 (4) What is temporary hardness of water ?
 (5) Who invented X-rays ?
- (b) Answer any four of the following questions in 30 to 40 words : 8
- (1) State the principle of lever.
 (2) What does a seed need to germinate and to grow well ?
 (3) What is diagnostic test ?
 (4) List out the steps for the construction of ideal question paper.
 (5) Mention the need of motivation in Science teaching.

- (c) Answer any three of the following questions in 125 to 150 words : **12**
- (1) Clarify the concept of Science.
  - (2) Which are the bases for success of demonstration method ?
  - (3) Write a note on Hydroponics agriculture method.
  - (4) Write a note on glass.
- 2** Write short notes on any two of the following in 150 to 200 words : **10**
- (1) Field of action of Science and Technology.
  - (2) Types of mixture.
  - (3) Respiration in plants.
- 3** Answer any one of the following questions in 350 to 400 words : **15**
- (1) (a) What is correlation ? "The branches of Science and Technology are closely associated with each other." Discuss this statement with examples.
(b) "Experimental method is the best method for Science teaching". Why ?
  - (2) Mention characteristics and merits of Inductive approach. 'Inductive and deductive approaches are supplementary to each other'. - Discuss it with illustration.

A-4345 : Sociology

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
B. Ed. (Gen. & Basic Education) (Sem. I)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
Sociology	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="5"/>	Section No. (1, 2,.....): <input type="text" value="Nil"/>
Student's Signature	

- ૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો : ૫
- (૧) સામાજિક આંતરક્રિયા એટલે શું ?
- (૨) સ્પર્ધાના બે પ્રકારો જણાવો.
- (૩) શિક્ષણ એટલે શું ?
- (૪) અનુબંધ એટલે શું ?
- (૫) અનુસૂચિત જનજાતિ એટલે શું ?
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ચાર) ૮
- (૧) મુલાકાત માર્ગદર્શિકા કોને કહેવામાં આવે છે ?
- (૨) સમાજશાસ્ત્રના શિક્ષણથી તાલીમાર્થીઓને થતાં ફાયદા જણાવો.
- (૩) સમાજ અને સમુદાય વચ્ચેના તફાવતની સમજૂતી આપો.
- (૪) મનોવિજ્ઞાન એ સમાજશાસ્ત્રથી કઈ રીતે જુદું પડે છે ?
- (૫) સમાજશાસ્ત્રના શિક્ષણમાં દૃશ્ય-શ્રાવ્ય માધ્યમોની ઉપયોગિતા સમજાવો.
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨
- (૧) સમૂહ માધ્યમોનો આરોગ્ય સુધારણામાં ફાળો વર્ણવો.
- (૨) સેમિનાર એટલે શું ? સેમિનારના મહત્વની ચર્ચા કરો.
- (૩) સમાજશાસ્ત્રના અધ્યાપનના ચાર સામાન્ય હેતુઓ જણાવો.
- (૪) લગ્નની વ્યાખ્યા આપી લગ્નના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
- ૨ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૦
- (૧) સામાજિકરણમાં કુટુંબની ભૂમિકા
- (૨) સમાજશાસ્ત્રના શિક્ષણમાં પ્રવાસનું મહત્વ
- (૩) સમાજશાસ્ત્રના શિક્ષકના આદર્શ લક્ષણો.

- ૩ ધોરણ-૧૧ના સમાજશાસ્ત્રના પાઠ્યપુસ્તકને આધારે કોઈ એકમ પસંદ કરી ૧૫
તાસ આયોજન તૈયાર કરો.

અથવા

ધોરણ-૧૧ના સમાજશાસ્ત્રનું આદર્શ પ્રશ્નપત્ર તૈયાર કરવા ત્રિ-પરિમાણદર્શક
કોષ્ટકની વિગતે ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction of page no. 11.

- 1 (a) Answer of the following questions in one sentence : 5
- (1) What is Social Interaction ?
  - (2) Mention two types of competition.
  - (3) What is education ?
  - (4) What is co-relation.
  - (5) What is scheduled tribe ?
- (b) Answer the following questions in short : (any four) 8
- (1) What is interview guide ?
  - (2) Explain the benefit of sociology teaching to the trainees.
  - (3) Give the difference between society and group.
  - (4) In what matters psychology differ from sociology ?
  - (5) State the significance of audio-visual medium in the teaching of Sociology.

- (c) Answer the following questions : (any three) **12**
- (1) Describe the contribution of Mass-media in Importance of Health.
  - (2) What is Seminar ? Explain importance of Seminar.
  - (3) Mention four General objectives for teaching Sociology.
  - (4) Give the definition and discuss the Types of Marriage.
- 2** Write short notes : (any two) **10**
- (1) The Role of family in Socialization
  - (2) Importance of tour in Sociology Education
  - (3) Ideal characteristics of a teacher of sociology.
- 3** Select any unit from the prescribed text book of sociology **15**
of 11th standard and prepare a lesson plan.
- OR**
- 3** Discuss in detail three dimensional to prepare ideal
question paper of sociology for standard 11th.

A-4346 : Agronomy (New Course)

સૂચના : (૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
B. Ed. (Gen. & Basic Education) (Sem. I)	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center;">Student's Signature</div>
Name of the Subject :	
Agronomy (New Course)	
Subject Code No. : <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="6"/> Section No. (1, 2,.....): <input type="text" value="Nil"/>	

(૨) જમણી બાજુ ગુણ દર્શાવ્યા છે.

(૩) માંગ્યા પ્રમાણે જવાબ સુવાચ્ય અક્ષરે લખો.

૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં લખો :

૫

- (૧) જમીનની વ્યાખ્યા આપો.
- (૨) કૃષિવિદ્યા વિષયની સંકલ્પના જણાવો.
- (૩) તાસ આયોજન એટલે શું ?
- (૪) ઉત્તમ ખેડની વ્યાખ્યા આપો.
- (૫) બીજ અને પ્રકાર જણાવો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ૪ના ૩૦થી ૪૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો :

૮

- (૧) પ્રયોગ પદ્ધતિ એટલે શું ?
- (૨) પ્રાથમિક ખેડની સંકલ્પના સમજાવો.
- (૩) સેન્દ્રિય ખાતરની વ્યાખ્યા આપો.
- (૪) વાવણીની રીતો જણાવો.
- (૫) નીતાર એટલે શું ?

(ક) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ૩ના ૧૨૫થી ૧૫૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો :

૧૨

- (૧) જમીનના ભૌતિક ગુણધર્મો જણાવો.

- (૨) રાસાયણિક ખાતરના ફાયદા જણાવો.
- (૩) ગોબરગેસ પ્લાન્ટના ફાયદા લખો.
- (૪) શાળા ખેતીના લાભાલાભ જણાવો.

- ૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધ ૧૫૦થી ૨૦૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૦
- (૧) કમ્પોસ્ટ ખાતર.
  - (૨) પ્રયોગ પદ્ધતિ.
  - (૩) કૃષિ શિક્ષણના સિદ્ધાંતો.
- ૩ નીચેનામાંથી ગમે તે એક વિશે ૩૫૦થી ૪૫૦ શબ્દોમાં મુદ્દાસર લખો : ૧૫
- (૧) પ્રવર્તમાન સંદર્ભમાં કૃષિ શિક્ષણની જરૂરિયાત જણાવી માધ્યમિક શાળાઓમાં કૃષિ શિક્ષણના સિદ્ધાંતો જણાવો.
  - (૨) ખાતરની વ્યાખ્યા આપી તેના પ્રકારો જણાવી ખાતરમાં રહેલા પોષકતત્ત્વોની પાક માટે ઉપયોગિતા સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction No. 1 of page no. 14.
 (2) Figures to the right indicate full marks of the question.
 (3) Write the answer as per instruction with readable hand writing.

- 1 (a) Answer in the One sentences of the following : 5
- (1) Give definitions of soil.
  - (2) Give definitions of Krushi Vidya.
  - (3) What is period planning ?
  - (4) Give definitions of Best Plough.
  - (5) Give types of Seeds.
- (b) Answer in 30 to 40 words of the following (any four) : 8
- (1) What is the Method of Experiment.

- (2) Explain basic plough.
  - (3) Give the definitions of Organic Fertilizer.
  - (4) Give method of 'Vavni'.
  - (5) What is 'Nitar'.
- (c) Answer in 125 to 150 words of following : any three **12**
- (1) To say Physical Elements of land.
  - (2) Advantages of Fertilizers.
  - (3) Advantages of Gobar gas plant.
  - (4) Write the advantages of School farming.
- 2** Write a short notes in 150 to 200 words : any two **10**
- (1) Compost Fertilizer.
  - (2) Method of Experiment.
  - (3) Principle of Agriculture education.
- 3** Answer in 350 to 400 words of the following : any one **15**
- (1) Give requirement of Agriculture education in recent time and give principles of agriculture education in the Secondary School.
  - (2) Give definition of fertilizer and state the type of fertilizer and use of in the crop.
-